

Betænkning over forslag til sømandslov.

(Afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 24. maj 1973).

Udvalget har i en række møder gennemgået lovforslaget og haft samråd med handelsministeren, der tillige skriftligt har besvaret en række spørgsmål.

Der er i udvalget modtaget deputationer fra Fællessekretariatet for de søfarendes organisationer, Sømændenes Forbund i Danmark, Maskinmestrenes forening og Danmarks Rederiforening. Udvalget har endvidere modtaget skriftlige henvendelser fra tillidsmændene i Sømændenes Forbund, Revolt Press i Danmark, Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer, Fællessekretariatet for de søfarendes organisationer, Maskinmestrenes Forening og Danmarks Rederiforening.

Under udvalgets arbejde med lovforslaget er spørgsmålet om det i forslagets § 4 opstillede alderskrav blevet drøftet i relation dels til de tilfælde, hvor der er tale om sejlene sociale institutioner, som f. eks. sejlskibet „Fulton“, dels til det ønskelige i, at unge som led i erhvervsvejledning får mulighed for at komme i erhvervspraktik om bord på et skib. I begge kategorier af tilfælde deltager de pågældende i arbejdet om bord.

Handelsministeren har i den anledning under et samråd med udvalget oplyst, at den i lovforslagets § 4 foreslåede aldersgrænse ikke skulle være til hinder for, at unge under denne alder deltager i den gennem skolerne tilrettelagte erhvervspraktik om bord i skibe, hvilket ikke kan sidestilles med „arbejde om bord“. Det samme gælder efter handelsministerens opfattelse skoleelever, der deltager i sejlads med sejlskibe, der er indrettede til lejrskoleformål eller lignende. Eleverne på sådanne sejlene sociale institutioner som f. eks. sejlskibet „Fulton“ udfører ikke arbejde af erhvervs-

mæssig karakter, og handelsministeriet har da også tidligere i de retningslinier, der er fastsat for anvendelsen af sådanne sejlskibe til lejrskole eller lignende pædagogiske formål, fastslået, at elever under 15 år normalt ikke bør deltage i sådanne togter, men at alle elever i 7. klasse, uanset om de er over eller under 15 år, dog kan deltage, hvis togtet foregår under forsvarlig pædagogisk ledelse.

Udvalget har bl. a. på foranledning af en henvendelse fra Sømændenes Forbund drøftet spørgsmålet om, hvorvidt den i lovforslagets § 7 fastsatte frist på 9 måneder for sømandens adgang til, uanset modstående aftale, at opsige tjenesteforholdet, bør ned sættes til 6 måneder.

Handelsministeren har i tilknytning her til fremsat det under nr. 1 anførte ændringsforslag. Ændringsforslaget, hvorom der i øvrigt henvises til bemærkningerne, er tiltrådt af udvalget.

Handelsministeren har endvidere for at gøre tilegnelsen af loven lettere fremsat nedenstående ændringsforslag under nr. 2-13, der især har til formål at tydeliggøre, hvortil forskellige paragrafhenvisninger sigter, ved en kort angivelse af de pågældende paragrafers emne.

Udvalget har bl. a. på foranledning af en henvendelse fra de søfarendes organisationer drøftet spørgsmålet om i lovforslaget at indsætte en bestemmelse, der giver en sømand ret til at deltage i lovlig strejke eller anden tilsvarende konflikt-handling, også når skibet ligger i udenlandsk losse-, laste- eller oplægningshavn.

Handelsministeren har givet udtryk for, at man bør afvente en løsning af dette spørgsmål gennem kollektive aftaler, men

vil overveje en lovændring, såfremt der ikke i løbet af 2 år er opnået en overenskomstmæssig løsning. Handelsministeren vil samtidig overveje en ændret byrdefordeling mellem staten og rederen med hensyn til hjemrejseudgifter efter § 8, stk. 1, med henblik på helt eller delvis at fritage staten for disse udgifter. Det af staten herved sparede beløb anvendes eventuelt til nedsettelse af rederens afgiftsmæssige byrde på andre områder.

Udvalget indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af handelsministeren stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 7.

1) *Stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

„En sømand, der har gjort tjeneste på samme skib eller på skibe tilhørende samme reder i 6 måneder, og som har opsagt tjenesteforholdet med 1 måneds varsel eller, hvis kortere varsel er aftalt, da med dette varsel, kan uanset modstående aftale fratræde i enhver havn, skibet anløber.“

Til § 16.

2) I *stk. 3* indsættes i 4. linje efter § 18, stk. 2, ordene: „om ret til fri rejse“.

Til § 23.

3) I *stk. 1* ændres i 3. linje „ansættelsen“ til: „forhyringen“.

Til § 28.

4) I *stk. 1* indsættes i 5. linje efter „§§ 30 og 34“ ordene: „i forbindelse med en sømands pleje og begravelse“.

Til § 29.

5) I *stk. 4, 2. pkt.*, udgår ordene „var gravid eller“.

Til § 34.

6) *Stk. 3* affattes således:

„*Stk. 3.* § 30, stk. 6, og § 31 om rederens eller statens fritagelse for at betale visse udgifter ved pleje af en syg eller skadet sø-

mand finder tilsvarende anvendelse, for så vidt angår udgifter i forbindelse med en sømands død.“

Til § 35.

7) I *1. pkt.* ændres i 5. linje „§§ 29 og 33, stk. 3,“ til: „§ 29 om hyre under sygdom, legemsskade eller graviditet og § 33, stk. 3, om efterhyre ved død.“

8) I *2. pkt.* ændres „§§ 30 og 34“ til: „§ 30 om pleje og fri rejse og § 34 om begravelsesudgifter m.v.“

Til § 41.

9) Efter „§ 35, jfr. § 40,“ indsættes: „om ret til sygehyre m.v.“

Til § 44.

10) I *stk. 2* indsættes efter „§ 16, stk. 1, nr. 1 og 2“: „om afsked i visse sygdomstilfælde“.

Til § 45.

11) Paragraffen affattes således:

„§ 45. Afskediges en skibsofficer uden sådan grund som nævnt i § 16, stk. 1, nr. 3 og 4, om graviditet og om påbudt lægeundersøgelse eller § 17 om disciplinære forseelser m.v. eller efter § 44, stk. 2, om visse sygdomstilfælde, har han ret til hyre for 3 måneder efter tjenesteforholdets ophør, medmindre almindelige erstatningsregler hjemler ret til et større beløb. I øvrigt finder § 18 om ret til fri rejse og om fratrædelse for opsigelsesfristens udløb anvendelse.“

Til § 47.

12) *Stk. 3* affattes således:

„*Stk. 3.* I øvrigt finder §§ 37-38 om tjenesteforholdets ophør ved opsigelse og §§ 40-45 om ret til hyre m.v. anvendelse.“

Til § 72.

13) Paragraffen affattes således:

„§ 72. Handelsministeren kan fastsætte regler om, at § 8 om fri hjemrejse med underhold efter en vis tids tjeneste, § 9 om den gravides ret til fri hjemrejse for statens regning og § 30 om den syge sømands ret til fri rejse skal gælde for sømænd, der ikke har bopæl i Danmark.“

Bemærkninger.

Til nr. 1,

Det under nr. 1 fremsatte forslag indebærer udover en tydeliggørelse af teksten, at den periode, i hvilken en sømand er bundet til at gøre tjeneste i skibet, nedsættes fra 9 til 6 måneder.

Til nr. 2-13.

De under nr. 3) og 5) fremsatte forslag tilsigter ligeledes en tydeliggørelse af lovtæksten, mens de øvrige ændringsforslag har til formål i overensstemmelse med kommissionsforslaget at tydeliggøre, hvortil forskellige paragrafhenvisninger sigter, ved en kort angivelse af de pågældende paragraffers emne.

Erik Andersen (Fr.borg amt.),
formand.

Finn Christensen.**Jørgen Peder Hansen.****Søren B. Jørgensen.**

Risgaard Knudsen,
næstformand.

Otto Mørch.**Bertel Pedersen.****Arne Larsen.****Vivike.****Mads Eg Damgaard.****Adam Møller.****Simonsen.****Robert Christensen.****Enggaard.****Jens Peter Jensen.****Erik Hansen.****Valbak.**